N^{ER} 207.

ПРИБАВЛЕНІЕ КЪ ЛИТОВСКОМУ ВѢСТНИКУ. | DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO.

Вильна. Четвергъ 15 Сентября. — 1838 — *Wilno Czwartek 15 Września.*

14 Дня.	Утро.	28 дюй 12 лин.	+ 6,5	Ю. слабый.	Пасм, густой туманъ.
	По полудни.	28 — 12 —	+ 12 6	ЮВ. —	Пасмурно.
	Вечеръ.	28 — 12 —	+ 8 8	— —	Ясно.

КАЗЕННЫЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ. | OGŁOSZENIA URZĘDOWE.

I Ogłoszenie.

2. Roku 1838 Julii 6 dnia. W prośbie dnia 4 idącego miesiąca podaney, Prokurator massy Radziwiłłowskiey wyjaśniając, że po zeyściu w roku 1813 Xięcia Dominika Radziwiłła Ordynata, ostatniego Potomka Xiążąt Radziwiłłow linii Nieświskiey, kiedy wszystkie dobra jego Ordynackie i Allodyalne, za winę wydalenia się za granicę tegoż Xięcia uległy konfiskacie, Błogosławioney Pamięci NAYJASNIEYSZY CESARZ ALEXANDER przez troskliwość o pomyślny byt familii Xiążąt Radziwiłłow, Jmiennym rozkazem 1814 februaryi 24 dnia, w Chaumont podpisanym, dobra Ordynacyi Nieświskiey, Mirskiey i Ołyckiey oddając Xięciu Antoniemu Radziwiłłowi i jego następcom, dobra allodyalne Córce Xięcia Dominika Radziwiłła Xiężniczce Stefanii Radziwiłłównie powrócił, a dla ugruntowania tey swojey Naywyższey dobroczynney woli, połączoney ze ścisłą sprawiedliwością domiaru satysfakcyi należney realnym kredytorom i różnego tytułu pretensorom, za długi Xięcia Dominika Radziwiłła, fortunę jego obarczające, przeznaczył powyższym Ukazem Kommissyą dla urządzenia interessow Radziwiłłowskich, do celu tak oddziału dobr Ordynacyi od allodyalnych, jako też do rozpoznania i usatysfakcyonowania pretensyy kredytorskich; ku czemu przez Organizacyą Naywyżey dnia 6 Augusta 1816 roku potwierdzoną, do spełnienia Sądu Kommissyi i przez interessowane strony, przepisał prawidła, a między innemi w punkcie 39 przez słowa: „Kommissya „rozpocznie urzędowanie swoje naypóźniey we dwa miesiace od datty ninieyszego Ukazu, i niezwłócznie „wyznaczy normalny roczny termin, w którym wszyscy Wierzyciele, i pretensye do Massy mający, stawić „się, pretensye i dokumenta swoje usprawiedliwić i takowe złożyć powinni; wszyscy ci, którzy w przeciągu „wyznaczonego rocznego terminu od daty ogłoszenia onego tak w gazetach Krajowych, jako i zagranicznych „niestawią się, z prawami swojemi i pretensyami w formie przepisaney popisywać się niebędą, utracą tém „samém na zawsze prawa swoje, i wieczne onym milczenie nakazaném zostanie„ Jakowe Naywyższe rozporządzenie spełniając Kommisya, przez rezolucyą w dniu 31 Stycznia 1817 roku nastałą, a dnia 6 Lutego tegoż roku przez Gazety Krajowe Kuryera Litewskiego za N. 11, 13 i 14, i zagraniczne, toż przez Rządy Guberńskie Jmperyum Rossyyskiego ogłoszoną postanowiła w słowach: „Kredytorowie i pretensorowie „w Massie po zeszłym Xięciu Dominiku Radziwille pozostałey dochodzący summ i jakichkolwiek należytości podług Art: 39 Organizacyi pod upadkiem onych, obowiązani w przeciągu roku jednego od daty „ninieyszego obwieszczenia stawić się w Sądzie Kommisyi, pretensye swoje usprawiedliwić i dokumenta „złożyć, a do spełnienia stanności w oznaczonym czasie, obowiązani są wszyscy Kredytorowie i pretensorowie bez wyłączenia, w przeciągu roku jednego od daty ninieyszey, w poparciu swoich pretensyy wynieść koniecznie zapozwy, i w regestra właściwe w Kommissyi postanowione wpisać aktoraty, których „przypadnienia czy to osobiście, czy też przez Plenipotentow lub adwokatow ze wszelką gotowością i dowodami piluować, a gdy takowy termin roczny rozciąga się do dnia 1 Lutego następnego 1818 roku, „termin więc wspomniony jest ostatecznym, i ktokolwiek z kredytorow lub pretensorow, do czasu upłynienia onego, niewyniesie zapozwu i niewpisze aktoratu, stosownie do wyrażonego punktu Organizacyi „utraci na zawsze prawo poszukiwania swoich należytości, i takowe za upadłe uważać się będą. Po czém na zapytanie Komitetu kredytorow Sąd Kommissyi dla zaspokojenia w tym względzie wszelkiey obojętności, przez rezolucyą dnia 18 Decembra nastałą zapowiedział przez słowa; „Sąd Kommissyi znayduje „koniecznem odpowiedzieć Komitetowi dla wiadomości kredytorow i pretensorow, że ktokolwiek z nich „do dnia 1-go februaryi 1818 roku niewyniesie po Massę pozwu i wedle przepisow Organizacyi w Art: „32, 33 i 35, po wyjściu sześciu niedziel od podania niepoprze tey swojey żałoby wpisem do właściwych regestrow, takowy ulegać będzie zapowiedzianemu w rzeczy upadkowi etr. i takową swą rezolucyą ogłosić w Izbie otwartey stronie interessowany postanawia“ Następnie dla dopełnienia przepisow powyższych, do zachowania których wszyscy kredytorowie i pretensorowie Massy Radziwiłłowskiey pod warunkiem amissyi byli obowiązani, ukazem Imiennym 1818 Apryla 17 dnia wyszłym, w punkcie 4 powiedziano przez słowa: „Stosownie do 39 punktu potwierdzoney od Nas w dniu 6 Augusta 1816 roku „Organizacyi Kommissyi potwierdza, ażeby Kommissya w przeciągu trzech miesięcy nieodmiennie zapotrzebowała od wszystkich kredytorow, niewyłączając żadnego, wszystkich oryginalnych, jakiegoby niebyły „rodzaju na pretensye ich dokumentow i kommunikowała Opiece, która w ciągu sześciu miesięcy powinna „rozpatrzyć i sprawdzić one ze swemi aktami„ Spełniając jakowy Naywyższy rozkaz Kommissya, przez rezolucyą dnia 16-go Julii tegoż 1818 roku zaszłą, przez gazety Kuryera Litewskiego w dniu 18 Julii za N. 49, 50 i 55, toż przez gazety zagraniczne i Rządy Guberńskie ogłoszoną, postanowiła przez słowa: „Takową więc Naywyższą wolę spełniając Kommissya, stosownie do wyżey wezwanego ukazu powtórną i „ogólną bez żadnego wyłączenia komportacyą papierow w oryginałach, od daty dzisieyszey w przeciągu „trzech miesięcy, tojest: do dnia 16 Septembra 1818 do Kancellaryi Aktowey Kommissyi przy regestrach „porządnie ułożonych, pod kwit aktowego Regenta, przez strony poniżey pojaśnione oddać się powinną „(niezaymując tylko spraw o aktorstwo dobr poszukiwanych od Massy lub teyże należnych), przeznacza „i wedle następnego poszczególnienia obowiązuje. Skutkiem jakowego postanowienia, na mocy wzmienionego Naywyższego Ukazu nastałego, tak wszyscy kredytorowie, pretensorowie i różnego tytułu possessorowie pod przysięgą sub amissione swych pretensyj, jako też Plenipotenci i Officyanci wyżey wyrażeni, „i ci, których papiery Massie Xiężniczki Stefanii Radziwiłówny służące, znaydować się mogą, równie pod „przysięgą w przeciągu czasu zamierzonego komportacyą uznaną winni są domierzyć.“ Przez takie Naywyższe Ukazy i rezolucye Kommissyi do urządzenia interessow Radziwiłłowskich ustanowioney, uwiadomieni wszyscy Kredytorowie i pretensorowie Radziwiłłowscy przynieśli do Sądu Kommissyi dopominki swoje przez pozwy i zapisane za niemi Aktoraty, i jedni z nich korzystając z Naywyższego dozwolenia układow z Massą Radziwiłłowską, kończyli swoje interessa, i otrzymali satysfakcyą drogą ugody; drudzy, których stosunki podlegały różnym kwestyom, rozprawowali się w Sądzie Kommissyi i otrzymali oczewiste dekreta,

którémi realne należności przyznano, jak równie dopominki pretensyy napastne i nieudowodnione lub przeciwne prawu skasowane zostały, dalsi zaś, znający niepewność swoich pretensyy, pomimo wyniesienia pozwow, wpisanych za onemi Aktoratow niepopierali, i nie oświadczając stanności poddali zmazaniu, a inni zapisawszy na ugodzie Aktoraty lub uzyskawszy dyllacye, takowych wpisow późniey nieprzenieśli a tém samém dopominkow swych odstąpili, i amissyi poddali. Ci zaś naostatek z kredytorow, którzy wedle powyższych Imiennych ukazow i postanowień niewynieśli pozwow w czasie oznaczonym, niekomportowali dokumentow, ci utracili prawo wszelkiego nadal dopominku, jak to niejednokrotnie przez wyroki Sądu Kommissyi w sprawach podobnego rodzaju rozwiązaném zostało, na twierdzy powyżey wzmienionych ukazow i Organizacyi, w czasie zaymowania się Sądu Kommissyi rozbiorem wprowadzonych Spraw przez kredytorow i od Massy Radziwiłłowskiey; i po wyszłym Imiennym rozkazie w roku 1828 Lutego 7 dnia, dozwalającym exdywizyi dobr Radziwiłłowskich dla zbliżenia satysfakcyi kredytorom, kiedy N a y w y ż s z y m także ukazem, w roku 1833 Junii 22 dnia datowanym dla zbliżenia konkluzyi interesow Radziwiłłowskich przedpisano nowe dla Sądu Kommissyi prawidła, w spełnieniu takowych, Kommissya przez rezolucyą 11 Julii tegoż 1833 roku zaszłą, i przez gazety Krajowe i zagraniczne ogłoszoną, między innemi przepisami dla stron, co do przyjęcia tychże, i co do wołania aktoratow postanowiła przez słowa:„ a) „Gdy w Sądach Exdywizorskich jeden tylko protokół czyli regestr Sądowy zwykł się utrzymywać, w „Sądzie zaś ninieyszym ze względu na wielość, rozmaitość i ważność interesow, takowy musi mieć pewny „podział, zwłaszcza że Ukazem ostatnim między Wierzycielami zastawnemi nieprzeczonemi, a dalszemi „wszystkiemi, co do czasu zaspokojenia ich wskazaną jest klassyfikacya, będzie więc w Kommissyi jeden „Regestr Sądowy składający się z trzech działow: *do Pierwszego* zastawnicy uznani i nie kwestyonowa-„ni, *do Drugiego* zastawnicy zaprzeczeni, oraz wszyscy wierzyciele ręczni, pretensorowie Summowni, *do* „*trzeciego* wszystkie inne Sprawy należeć będą; a) tak po sformowaniu tego regestru, gdy tenże wzięty „będzie do wołania, Regestra dotąd exystujące zostaną zamknięte; b) tak Prokuratorya, jak i wszystkie inne „Jeneralnie powodowe i pozwane strony, powołane wraz będą , aby wcześnie przed upływem ozna-„czonego sześcio miesięcznego czasu zapisy swoje z byłych dotąd regestrow do nowego teraz ustanawia-„jącego się i właściwych działow, z wyrażeniem treści interessu, bez nowych zapozwow (jeżeliby w tém „konieczna niezachodziła potrzeba) przeniosły; c) żeby nikt niebył narażony na straty z niewiadomości wy-„nikające, gdy z jedney strony wszystkie już sprawy jako w Kommissyi napoczęte, interesowanym osobom „są wiadome, z drugiey gdy podług zaprowadzonego w Exdywizyach porządku strony przez Edyktalne „cytacye, awizacye i ogłoszenia są wzywane; przeto tak Ukaz teraznieszy, jako i niniejsze postanowienie „natychmiast przez Gazety Krajowe i zagraniczne ogłoszone będą; d) naostatek Kommissya kończąc dzia-„łania swoje, na wszelkie stosunki i pretensye do Massy Radziwiłłowskiey w terminie przez N a y w y ż e y „konfirmowaną Organizacyą oznaczonym Kommissyi nie objawione i niepoparte, ogólną, jak się w Exdy-„wizyach czynić zwykło amissyą i wieczny upadek deklarując, pozostałe od dopełnioney Wierzycielom „satysfakcyi dobra i fundusze Massy swobodne i wolne od dalszey odpowiedzi uzna i ogłosi,„ Skutkiem jakowego postanowienia swojego Sąd Kmmissyi po przewołaniu aktoratow i odsądzeniu spraw w dawnych Regestrach Ordynaryjnych zwanych i extra ordynaryynych, przystąpił z kolei do odsądzenia wpisow w nowym Regestrze w trzech Działach zamieszczonych, i wszystkie sprawy przez Massę i przez Kredytorow przyniesione ostatecznie rozsądził, a po ustanowieniu rekognicyi wszystkich Wierzycieli i pretensorow, gdy jedni z kredytorow wzięli satysfakcyą przez wypłaty z Massy Radziwiłłowskiey, a drudzy przez nabycie dobr prawem wieczności lub przez extenuacyą, dalsi zaś wszyscy z przychodzących i niekwestyonowanych przez Massę wierzycieli otrzymali za swoje należności wydziały ziemne przez Exdywizyą, takiemi więc środkami, jakie prawa Krajowe i N a y w y ż s z e Ukazy wskazywały, gdy wszyscy realni Kredytorowie i pretensorowie, a przychodzący wedle przepisow ustanowionych z dopominkami otrzymali satysfakcyą, przed zamknięciem więc ostatecznem czynności Sądu Kommissyi pozostaje z ustaw Krajowych, z Organizacyi 6 Augusta 1816 roku N a y w y ż e y dla Kommissyi zatwierdzoney, i z rezolucyi Sądu Kommissyi wyżey cytowanych, wypełnienie tychże postanowień co do zapisania amissyi: a) na nieprzychodzących do Sądu Kommissyi kredytorow, którzy do dnia 1 februaryi 1818 roku niewynieśli po Massę zapozwow, b) jak równie na tych, którzy po zapozwaniu Massy, aktoratow w terminie określonym niewpisali , i Komportacyi w czasie oznaczonym niespełnili; c) podobnież i dla tych, którzy wpisanego aktoratu niepilnując i przy onym niestając, dozwolili zmazać Sądownie, lub zapisawszy na ugodzie lub dyllacyi, takowego swojego aktoratu późniey nieprzynieśli, a tém samém dopominki swoje poddali upadkowi i przedawnieniu; d) równie i na tych pretensorow, których dopominki jako nieudowodnione, nieprzyjęte i uchylone zostały. Na zasadzie przeto wyżey pomienionych Organizacyi i postanowień prosił Prokurator Massy: 1) nakazać wypełnić wyżey wspomnione rezolucye; 2) zapisać amissyą na wszelkie stosunki i pretensye do Massy Radziwiłłowskiey w terminie przez N a y w y ż e y konfirmowaną Organizacyą oznaczonym, w Kommissyi nieobjawione i niepoparte, a przez to wiecznemu upadkowi poddane, i 3) pozostałe od dopełnioney wierzycielom satysfakcyi dobra i fundusze Massy za swobodne i wolne od dalszey odpowiedzi uznać i ogłosić. Po wysłuchaniu jakowey prośby Jeneralnego Prokuratora Massy Radziwiłłowskiey, Sąd Kommissyi znaydując że Organizacyą N a y w y ż e y dnia 6 Augusta 1816 roku potwierdzoną, a dla spełnienia jey Artykułu 39, rezolucyą Sądową dnia 31 Januaryi 1817 roku zaszłą i przez Gazety Krajowe i zagraniczne, toż Rządy Guberuskie ogłoszoną wezwani zostali wszyscy kredytorowie i pretensorowie do Massy Radziwiłłowskiey mający jakiekolwiek stosunki, do jawienia w ciągu roku do dnia 1 februaryi 1818 roku takowych przez pozwy i aktoraty, toż podobnie po Ukazie Jmiennym, 1818 roku Apryla 17 dnia wyszłym, naznaczającym komportacyą ogólną Kommissyi, postanowieniem tegoż roku Junii 16 dnia zrobionem, i do powszechney wiadomości przez ogłoszenie w Gazetach podaném, obowiązując wszystkie interessowane do Massy Radziwiłłowskiey strony do komportacyi, dnia 16 Septembra tego 1818 roku Junii spełnić się powinney, zastrzeżono że ktokolwiek z wierzycieli i pretensorow Massy w terminach przepisanych stosunkow swych przez wyniesiony Pozew do Sądu Kommissyi nieobjawi, aktoratu za onym niewpisze, takowego osobistą pilnością lub przez Plenipotenta niepoprze lub papierow jemu służących niezłoży, takowy dopominek swóy ammissyi i wiecznemu upadkowi podda; skutkiem jakowych wezwań, po przyyściu licznych stron z dopominkami w ciągu Sądowych czynności Kommissyi rozbiorem onych, gdy Ukazami Jmiennemi 1828 roku Lutego 7 dnia dozwolono przez Exdywizyą dobr Massy domierzyć satysfakcyą kredytorom niewchodzącym w układy, a następnie, do tego celu ukazem N y w y ż s z y m 1833 roku Junii 22 dnia datowanym, przepisano nowe prawidła, Sąd Kommissyi przez rezolucyą 1833 roku Julii 11 dnia nastałą i do powszechney wiadomości przez Gazety podaną, wzywając strony do przeniesienia Aktoratow z dawnych do nowo - ustanowionych Regestrow, zastrzegł zapisanie ammissyi na wszelkie stosunki przez kredytorow i pretensorow nieobjawione i niepoparte; w ciągu więc czynności Kommissyi gdy wszelkie wpisy w Regestrach Sądowych zamieszczono przewołane i sprawy za onemi wprowadzone rosądzone ostatecznie zostały, gdy z przychodzących wierzycieli jedni

przez nabycie dobr Massy i drudzy przez extenuacyą a inni przez opłaty całkowicie uspokojeni zostali, a dalsi Kredytorowie przez wydział ziemny z Exdywizyi, za dekretem 1838 roku Czerwca 8 dnia zapadłym otrzymali satysfakcyą, dla tego Sąd Kommissyi dla urządzenia interessow Radziwiłłowskich ustanowiony po rozsądzeniu spraw wszystkich i ukończeniu wszelkich N a y w y ż s z e m i Ukazami poruczonych sobie czynności i po dopełnioney przychodzącym wierzycielom ostateczney satysfakcyi, przy zamknięciu ostatecznem działań swoich, stosownie do Organizacyi N a y w y ż s z y m Ukazem 1816 roku potwierdzoney i rezolucye swoich powyżey wypisanych, ogłasza, że ci wszyscy z Kredytorow i pretensorow Massy Radziwiłłowskiey, którzy w terminie przepisanym nieobjawili swoich pretensyy przez wyniesienie pozwow, wpisanie aktoratow i złożeni, w komportacyi dowodow, jak równie i ci którzy objawionych dopominkow niepoparli i wpisy swoje dla niestanności poddali zmazaniu lub po otrzymanych dyllacyach i zapisaniu na ugodzie, takowych do ostatecznego ukończenia Kommisyi nieprzynieśli i niepoparli, lub przez wyroki Kommissyi dopominki niektórych wierzycieli nieprzyjęte albo uchylone zostały, takowi wszyscy że stosunki swoje zakreśloney prawami amissyi i wiecznemu upadkowi poddali, i że wznawiać takowych do Massy Radziwiłłowskiey niemogą, Sąd zastrzega, a pozostałe od dopełnioney wierzycielom satysfakcyi dobra i fundusze Massy Radziwiłłowskiey, za swobodne i wolne od dalszey odpowiedzi i wszelkich poszukiwań Sąd Kommissyi uznaje i determinuje, i podobnie że stosunki Massy dotąd w Kommissyi nieobjawione, równey amissyi podlegają, Sąd zastrzega i ogłosić takową rezolucyą przez Gazety Krajowe i zagraniczne postanawia.

Członek Komissyi i Kawaler Felix Broński Regent Józef Połoński. (1011)

II. Подрядъ.

2. Отъ Виленской Казенной Палаты объявляется, что 24 и 28 числъ будущаго Октября мца будутъ производены въ присудствіи ея публичные торги на постройку Иконостаса съ Иконами и прочею Церковною Утварью Православной Грекороссійской Церкви строющейся Трокскаго Уѣзда въ м. Евьѣ Торгъ начнется съ суммы 4 041 руб. 15 коп. асси. о прочихъ же кондиціонахъ будетъ обявлено при торгахъ. Сентября 3 дня 1838 года.

Совѣтникъ Лютовскій.
Начальникъ Стола Корзунъ.
Канц. Альбертъ Соколовскій. (1012)

3. Могилевскій Приказъ Общественнаго Призрѣнія симъ объявляетъ, что въ ономъ будетъ производится торгъ на поставку для завѣденій онаго какъ то Богаделень, больницы, домовь Умалишенныхъ, емирительнаго и рабочаго съ 1 Генваря 1839 по 1 Генваря 1840 годовъ разныхъ припасовъ, свѣчей, говядины, сала, мыла, постнаго масла, муки ржаной, крупнчестой, 2 сорту, крупъ овсяныхъ, гречневыхъ и ячныхъ, сѣна, овса, соломы, холста рубашечнаго, подкгадочнаго, канифасу, фламскаго полотна, сукна, дровъ, и прочаго примѣрно на 25 т. р., равно на отдачу очищенія отхожихъ мѣстъ и печныхъ трубъ; почему желающіе съ законными залогами имѣютъ явиться въ сей Приказъ для торга на 10; число Ноября сего 1838 г. съ переторжкою чрезъ три дня. Августа 24 дня 1838 года.

Секретарь Коллежскій Ассесоръ Онуфрый Савицкій.
За Столоначальника Потрусевичъ. (993)

II Podrad.

Od Wileńskiey Izby Skarbowey ogłasza się, iż 24 i 28 dnia następującego miesiąca Października odbędą się w jey urzędzie publiczne targi na zbudowanie Ołtarza z obrazami i innych Cerkiewnych sprzętow Prawowierney Greko-rossyyskiey Cerkwi, budującey się Trockiego powiatu w m. Ewje. Targ zacznie się od summy 4041 rub. 15 kop. assygnac.; o dalszych zaś kondycyach będzie ogłoszono przy targach. Września 3 dnia 1838 roku.

Sowietnik Lutowski.
Naczelnik Stołu Korzun.
Kancellarzysta Albert Sokołowski. (1012)

Mohylewska Izba Powszechnego Opatrzenia niniejszém ogłasza, iż w niej będzie się odbywał targ na dostawę dla jey zakładow, jako to: szpitalow, łazaretu, domow dla waryatow, nieuleczonych, poprawy i roboczego od 1 Stycznia 1839 do 1 Stycznia 1840 roku różnych zapasow, świec, mięsiwa, łoju, mydła, oleju, mąki żytniey, krup czystych, 2 gatunku, krup owsianych, gryczanych i jęczmiennych, siana, owsa, słomy, płótna koszulowego, podszewkowego, kanwy, płótna flamantskiego, sukna, drew i dalszych na 25 t. rubli przez przybliżenie, tudzież na oddanie czyszczenia kloak i kominow; a zatém życzący mogą przybydź do tey Izby, dla targu 10 Listopada nineyszego 1838 r. z przetargiem we trzy dni, z prawnemi ewikcyami. Sierpnia 24 dnia 1838 roku.

Sekretarz Kollegialny Assesor Onufry Sawicki.
Za Naczelnika Stołu Potrusewicz. (993)

ЧАСТНЫЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ. OGŁOSZENIA PRYWATNE.

I. Oświadczenia.

2 Z naysolennieyszém użaleniem się imieniem Stanisława Hrabiego Tyszkiewicza przeciwko JW. Kazimierzowi Burbie Woyskiemu, Szambellanowi Dworu Polskiego zapisuje się z powódow następnych: oświadczający się z naywiększém zadziwieniem wyczytuje w dodatku Kuryera Litewskiego przeciwko sobie zażalenie się obżałowanego Burby, wtenczas kiedy odwrótnie tenże Tyszkiewicz doświadczywszy od obżałowanego tyle krzywd i ucisków, winien był koniecznie nim osiągnie domiar należney sobie sprawiedliwości zanieść przeciwko jemu manifest; jakoż w ośm dni późniey po zaniesionych idealnych manifestach obżałowanego Burby, wpisał Tyszkiewicz swoje oświadczenie w księdze Sądowey Powiatu Szawelskiego w dacie 27 Lipca roku idącego, a Sierpnia drugiego dnia takowe do akt podał w Sądzie Powiatowym Rossieńskim. Dla zaspokojenia kredytow, jako i potrzeb syna swojego, wychowującego się naówczas w Gimnazium Mitawskiém żałujący był potrzebny gotowych pieniędzy, a znaydując trudność w dostaniu kredytu, zmuszonym został przedać swóy majątek. Do takowego nabycia pierwszym kupcem oświadczył się bydź obżałowany Burba, lecz głos publiczności od tey ryzyki nadzwyczayney Tyszkiewicza odwoływał, radząc żeby lepiey wszedł w układy z JW. Komarem b. Prezydentem Sądu Głównego Gubernii Wileńskiey, czy też z JW. b. Marszałkiem Markiem Szemiothem, lub z zeszłym ś. p. F. Billewiczem Prezydentem w owym czasie zostającym w życiu; lecz obżałowany Burba dowiedziawszy się o tém, że z onemi mam weyść w układy, wszelkich usilności dokładał, żeby w mieyscu onych stał się kontrahentem; jakoż początkowie zaszłe między żałującym a jego małżonką nieporozumienia się, nader posłużyły obżałowanemu Burbie do uskutecznienia na zgubę żałującego ukartowanych zamiarow; przedany żałującego majątek leży w powiecie Rossieńskim, obżałowany niechciał ażeby żałujący prawo tam przyznawał, jak z porządku rzeczy wypadało, lecz zawiózł żałującego w powiat Upitski do miasta Poniewieża, gdzie syn obżałowanego jest Marszałkiem, który jednak niemieszał się do projektow zapowiadających smutną przyszłość żałującego, i w którymto powiecie naymniey żałujący miał związkow przyjaznych. Żałujący uwierzywszy zwodniczo-przyjaznym oświadczeniom się obżałowanego, przedał onemu swóy majątek w kilku prawie godzinach bez intercyzy, bez przyjaciela wspierającego w tym tak ważnym obiekcie swojemi radami jego niedoświadczenie, nawet bez Adwokata, a zaś Adwokat obżałowanego Burby to tylko pisał, co mu nabywca dyktował; sam więc obżałowany Burba stał się dyktatorem wszystkiego, we wszystkiém siebie argumentalnie ubezpieczył, a zaś bezpieczeństwo żałującego oparł na swojém sumnieniu. Po nabyciu majątku od żałującego okazał się w początkach dla jego bydź delikatnym, zezwolił mieszkać żałującemu w nabytym od niego majątku, z zaleceniem swojemu komisarzowi i oficyalistom, żeby na rozkaz jego wszystkie produkta były dostarczane. Po niejakim czasie gdy żałujący spostrzegł nadzwyczayną cenę za też

wypotrzebowane przez niego produkta, postanowił opuścić rezydencyą swoją w majątku wybytym obżałnemu Burble, życząc sobie lepiey zakontraktować possesyą arendowną. Gdy obżałowanego o tey chęci zawiadomił, obżałowany Burba natychmiast w dacie 8 Oktobra roku idącego 1835 pisze do żałującego Tyszkiewicza list w te słowa: „Niedziękuję „panu za ten komplement bynaymniey, jaki pan o„świadczyłeś, że niechcąc jakby mnie naprzykrzać „się, masz od nowego-roku przenieść się na dzierża„wę dobr skarbowych przez licytacyą wziąć się mają„cych, niedziękuję dla tego, że ja pobytem pańskim „bynaymniey nieprzykrzę, owszem cieszę się, miesz„kay, żyy, niczego nieżałuję, ogrodowiny do pańskiey „potrzeby wszelką dostarczyć każę. Dziatła, kury, „jaja, w połowie na jego stół oddaję; wszakież ja tam „mieszkać niebędę, chyba na czas jaki jeśli kiedy przy„jadę, owszem chcę i obieram Pana za tarczę i prze„wodnika od napastujących mnie somsiadow". Po kilku tygodniach żałujący znowu pisze do obżałowanego, że życzy sobie mieszkać w Wilnie; na tę korrespondencyą obżałowany Burba odpisuje w dacie 10 Januaryi 1836 roku: Za co Hrabia liczysz siebie „bydź tylko rezydentem Podubisia, ani ja to mo„wię nigdy, ani Pan możesz tak myśleć, mieszkasz jak „uczciwość przyjacielowi mieszkać dozwala, miesz„kasz bez przeszkody z mojey strony, i żadnych wy„mówek; skąd to przyszło zrobić takie urojenie; na„ostatek mieszkasz tak jak każdy jeden mieszka w „mieście, z tą tylko różnicą że tam więcey żeno„wania się, subjekcyi i więcey kosztu niż byt u przy„jaciela". Po otrzymaniu tak przyjaźnych korrespondencyy, któżby nieuwierzył onych szczerości? Przedłużałem więc pobyt móy w Podubisiu, między tém JWW. Parczewscy założyli areszt na móy fundusz za dziewięć tysięcy rubli assygnacyynych w interesie żony mojey, który sama prowadziła, jak jey własnoręczne pisma przekonywają, i rzecz sama w tym urzędzie o niesłuszności żałującemu dopełnioney wyjaśnia; wtenczas to obżałowany Burba stosownie do swojey chęci pozyskał pomyślność w uczynieniu żałującego tułaczem i żebrakiem swojey własności, przytém ponamawiał niektórych pretensorow niemających żadnych obligow, ani dekretow, ani żadnemi dowodami nie wsparte pretensye, ażeby kładli na summę żałującego do lat trzech pod ewikcyą w ręku obżałowanego pozostałą aresztą; w celu ujarzmienia żałującego trzyletnią swoją kuratelą. Gdy plany takowe do kompletnego skutku doprowadził, naówczas już nie w dubelt za produkta nakładał cenę, ale kazał sobie za one płacić ile się podobało; fałszywą miarą wydawano, siano i inne artykuły na bezmienie ważył, bydło, które żałujący excypował sobie, zobowiązywał żeby niesprzedawał, nim sobie obżałowany oborę niepowiększy, a poźniey za przechow onego sowitą nadgrodę policzył, do opału żałującemu trzaski czy też zgiilaki dostarczał, i za ten materyał brał po dwieście rubli srebrnych na rok. Za stróża jednego, który posługiwał wspólnie i gospodarce obżałowanego Burby, również rubli srebrnych siedmdziesiąt siedm, za dziewkę użytą do prania bielizny brał także przez rok ośmdziesiąt rubli srebrnych; jeśli one naymował żałujący za gotowy grosz, to tego nieprzyymował do rachunku, mówiąc: bez mojego pozwolenia niewolno naymować moich włościanek, woły przez żałującego rozdane włościanom sobie przywłaszczył, processa zaprowadzał na żałującego rachunek i jeszcze wymagał żeby żałujący czterysta rubli sr. dał nadgrody obżałowanemu, tytułując oną bonitas fundi, nayczęściey opłacał kredytorom żałującego produktami ceniąc onych wartość wdwoje, często też same produkta w kilka dni nazad odkupywał dając pięć za dziesięć; biedni kredytorowie skrzywdzeni ze łzami domagali się u żałującego bonifikaty, który widząc onych jawną krzywdą przyczyniał się do ich życzenia, wynadgradzając straty w gotowym groszu, lub wydawał obligi, które teyże samey kolei satysfakcyi produktowey uległy; nikomu obżałowany niepłacił bez targu, w odstępstwie połowy lub trzeciey części pretensyi; ale to odstępstwo nie dla żałującego lecz wprost obżałowany na swoją korzyść obracał, lubo ten dochod pochodził z kapitału żałującego, któremu piąty procent płaci, wtenczas kiedy sam obżałowany z nabytego majątku odbiera corocznie procentow piętnaście, wdając się w podrady, którémi byt dobry włościan zniszczył, a przez raptowne podniesienie opłat, pod hasłem niby skarbowych podatkow i niepraktykowany ucisk w pańszczyźnie do reszty stan onych zgubił; jeżeli dawał pieniądze żałującemu, to nayczęściey kulifonami. Po skończonym roku żałujący wielką miał trudność dostania u obżałowanego Burby gotowych pieniędzy, musiał posyłać posłańcow, lub sam po naygorszey drodze do Poszuszwia jeździć poświęcając się na nieznośne nudy, i subiekcye dla wyproszenia sobie kilkunastu rubli; w tak smutney pozycyi zostający żałujący musiał zaciągać kredyta u Izraelitow, płacić procenta takie jak zwykle oni biorą, zaspakajał poźniey ich kredyta produktami wziętemi od obżałł. Burby, na tychże produktach drugie tyle ponosząc strat; w tabeli nigdy obżałowany nie kładł szczegółow za co detrunkuje żałującemu, tylko w ogóle rzecz położona. W rachunkach częstokroć dwa razy iedną rzecz już pokwietowaną podawał do detrunkaty; obżałowany robiąc z włościanami werefikacyą, wszystko co był dłużny żałujący Tyszkiewicz onym, pochował do swojey szkatuły, a co byli włościanie winni Tyszkiewiczowi, to tego do daty dzisieyszey nieoddał; sto-pięćdziesiąt achteli drzewa żałujący dwóma laty przed wybyciem swojego majątku przedał kupcom; obżałowany Burba stawszy się dziedzicem, takową obcą własność sobie przyswoił, mówiąc: kupiłem puszczę, zatém i co w oney nayduje się, wszystkiego tego stałem się nieograniczonym Panem; powodem raptowney przedaży żałujący nieuśpiał Fimbergowi Kupcowi dostawić materyał do spławu należny, więc w nadgrodę tego niedostatku był się ułożył z kupcem Fimbergiem dopłacić onemu dwieście rubli srebrem; obżałowany Burba żałującemu odmówił jego pieniędzy, lecz unosząc się przyjaźnią nieżądając niby krzywdy żałującego Tyszkiewicza dozwolił potrzebujące się bagatele, jako witki i inne drobiazgi wziąć ze swojego lasu, za co poźniey wytrącił z kapitału Tyszkiewicza tysiąc rubli srebrnych, kiedy sam towar w połowie tych pieniędzy niekosztował. Naostatek obżałowany Burba w tym roku Tyszkiewiczowi procentu nawet należnego nie opłacił, i miał zamiar jeszcze pod pretextem ruchomości nabytey u żałującego gospodarney, jak prawo przedażne dyktuje, gwałtownym porządkiem sobie meble jego, srebro, porcellanę i pojazdy zabrać; ostrzeżony Tyszkiewicz od swych przyjaciół, jak z pożaru chwytając swoje własności jechał z Podubisia; także zawiadamia obżałowany Burba publiczność o szczupłym funduszu żałującego, sprawiedliwy Sąd gdy nakaże zwrócić domierzone obżałowanym żałującemu krzywdy, bez wątpienia fundusz jego znacznie powiększy się, a obżałowany Burba z dalszych widokow korzyści, z racyi podmówionych nieprawnych aresztów, doświadczyć może niespodziewanego i niemałego ubytku: bowiem sam dobrowolnie takowe aresztа akceptował. Delikatność nieradziła obżałowanemu Burbie pisać w Gazecie o dziurawym kotle, zapominając że i ten nie za pieniądze jego był kupiony, ale należał do sprzętow żałującego tak jak i Angielska kuchnia. Żałujący Tyszkiewicz odwołując się do oświadczenia zaniesionego 27 Lipca w Sądzie Powiatowym Szawelskim, panawia w dacie dzisieyszey ono, z wyznaniem że wszelkich swoich krzywd, tak odniesionych przez mimochętny swoy pobyt trzyletni w majątku obżałowanego Burby, jako też i expensow prawnych dochodzić właściwym porządkiem niezaniecha. Takowe oświadczenie żałł-y w roku 1838 mca Augusta 23 sam układał i podpisał Stanisław Tyszkiewicz.

1838 года Августа 23 дня, по поданному прошенію и состоящейся резолюціи лично въ присутствіи Шавельскаго Уѣзднаго Суда Графъ Станиславъ Ивановъ сынъ Тышкевичъ настоящее объявленіе для вписанія въ книги подалъ. О чемъ Судъ съ приложеніемъ Казенной печати свидѣтельствуетъ.

Уѣзднаго Суда Засѣдатель Мацкевичъ.

Секретарь Лукашевичъ.

Канцеляристъ Меншвиллъ. (1010)

ВИЛЬНА. Типографія А. Марциновскаго. Печатать дозволяется Сентября 15 дня 1838 г. Цензоръ Ст. Сов. и Кав. Левъ Боровскій